

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Lectionarius de tempore - Cod. Aug. perg. 13**

**[Reichenau ?], [13. Jh.]**

Feria II. ... - V [= ep. lac. 2,10-5,20].

[urn:nbn:de:bsz:31-41548](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41548)

magis de abscellu. quo eos desereret.  
quam de ascensu quo patrem peteret  
letitiam generarent. Unde benigne  
consolando subiunxit. Sed ego uerita-  
tem dico uobis. expedit uobis ut  
ego uadam. expedit ut forma serui  
ur̄is subtrahatur aspectibus. quatin̄  
amor diuinitatis. artus ur̄is infigat̄  
in mentibus. expedit ut notam uobis  
formam celo inferam. quatin̄ maio-  
re p̄ hoc desiderio. illuc suspiratis.  
sicq; suspensis ad supna cordibus. ur̄is  
ad accipienda iam spirit̄s sc̄i dona  
capaces fiat̄is. Si enim non abiero pa-  
raelytus non ueniet ad uos. si autē  
abiero. mittam eum ad uos. *xii.*

**N**on quia non poterat ipse in  
terra positus dare spiritum  
discipulis hec loquitur. cū  
apte legatur. quia post resurrectio-  
nem apprensus eis. insufflauit & dixit  
eis. accipite sp̄m sc̄m. sed quia ipso  
intra posito. & corporalit̄ conuer-  
sante cum eis. non ualebant illi eri-  
gere mentem. ad sitienda munera  
gratie celestis. Ascendente autē ipso  
ad celos. & illi pariter omne deside-  
riū suū illo transferebant. iuxta hoc  
quod alibi audierunt. Ubi enim est  
thesaurus tuus. ibi & cor tuū erit.  
idōq; capaces sp̄s iam facti erant.  
non ultra de morte eius constati s;  
de p̄missionis eius munere letati.

luca attestante qui ait. Et factum est  
dum benediceret illis. recessit  
ab eis. & ferebatur in celum. Et ipsi a-  
dorantes regressi sunt in ierlm̄. cum  
gaudio magno. Et erant semp̄ in tem-  
plo laudantes & benedicentes d̄m.  
Patet autem nec laboriosa expositio-  
ne indiget. cur eundem spiritū pa-  
raelytum. id est consolatorem cōgno-  
minet. quia nimirum corda discipu-  
lorū. que recessus ipsius meta reddi-  
disset. huius consolaretur & recrearet

**Q** aduentus. *fr̄. ii.*  
**Q**UICUMQ; TOTA O L  
gem seruauerit. offendit  
autē *in* mundo. fac-  
tus est omniū reus. Qui enim dixit  
non mechaberis. dixit & non occides.  
Quod si non mechaberis. occides autē.  
factus est transgressor legis. Sic loq̄  
mini & sic facite. sicut p̄ legem liber-  
tatis incipientes iudicari. Iudicium  
enim sine misericordia illi. qui non fecit  
misericordiam. Sup̄ exaltat autē misericordia  
iudiciū. Quid p̄derit fratres mei.  
si fidem dicat quis se habere. opera  
autem non habeat. Nunquid fidelis  
poterit saluare eum. *ii.*  
**S**i frater aut soror nudus sint.  
& indigeant uictu cottidia-  
no. dicat de uobis aliquis illis ut in  
pace. caleficimini & saturumini. n̄  
dederitis autem eis que necessaria

sunt corpori: quid proderit? Sic et fides: si non habet opera: mortua est in semet ipsa. Sed dicit quis: Tu fidem habes? et ego opera. Ostende michi fidem tuam sine operibus: et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. Tu credis quoniam unus deus est: benefacis. Et demones credunt: et contremiscunt. His autem seute: o homo inanis: quomodo fides sine operibus: mortua est. Abraham patrem nostrum: nonne ex operibus iustificatus est: offerens filium suum Isaac super altare. Videt ergo quomodo fides cooperatur operibus: utius: et ex operibus: fides consummata est: et impleta est scriptura dicens: Credidit Abraham deo: et reputatum est illi ad iustitiam: et amicus dei appellatus est. **III.**

**V**idetur quomodo ex operibus: iustificatus est homo: et non fide tantum. Similiter et Raab meretrice: nonne ex operibus: iustificata est: suscipiens nuntios: et paliam viam eiciens. Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est: ita et fides sine operibus: mortua est. Nolite plures magistri fieri fratres mei: quomodo scientes quomodo manus iudicium sumitis. In multis enim offendimus omnes. Siquis in verbo non offendit: hic perfectus est vir. Potest enim freno circumducere totum corpus. Si enim frenos equi mittimus in ora: ad consentiendum nobis:

et omnes eorum corpus circumferimus. Ecce naues cum magnis sunt: et a ventis validis minentur: circumferuntur a modico gubernaculo ubi impetus dirigentis uoluerit: ita et lingua membrum quidem modicum est: et magna exaltat. **FR**

**E**cce quantum ignis: **III.** quam magnam siluam incendit. Et lingua nostra ignis est: uniuersitas iniquitatis. Lingua constituitur in membris nostris: que maculat totum corpus: et inflammat totam naturam nostram: inflamata a gehenna. Omnis enim natura bestiarum: et uoluerum: et serpentium: et ceterorum domatur: et domita sunt: a natura humana: linguam autem nullus hominum domare potest. Est enim inquietum malum: et plena ueneno mortifero. In ipsa benedicimus deum: et patrem: et impleta maledicimus homines: quod ad similitudinem dei facti sunt. **II.**

**E**x ipso ore: procedit maledictio: et benedictio. Non oportet fratres mei hec ita fieri. Nunquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amarum aquam? Nunquid potest frater meus ficus uvas facere: aut utris ficus? Sic neque salsa dulcem potest facere aquam. Quis sapiens: et disciplinatus intus uos? Ostendat ex bona conuersatione: operationem suam in mansuetudine sapientie sue. Quod si helum amarum habetis: et contentiones sunt:

in cordibus; uisus. nolite gloriari & mendaces  
esse aduersus ueritatem. Non est enim sa-  
pientia ista de sursum descendens. sed  
terrena animalis. diabolica. **iii.**

**V**bi est heul & contentio. ibi in-  
constantia & omne opus prauum.  
Que autem de sursum est sapientia. primum  
quidem pudica est. deinde autem pacifica.  
modesta. suadibilis. bonus consentiens.  
plena misericordia & fructibus bonis. iudi-  
cans sine simulatione. fructus autem  
iustitie in pace seminatur. facientibus  
pacem. Unde bella & lites in uobis.  
Nonne ex concupiscentiis uisus. que mi-  
litant in membris uisus. Concupiscentis  
& non habetis. occiditis & heletis & non  
potestis adipisci. litigatis & belligera-  
tis & non habetis. propter quod non  
postulatis. Petitis & non accipitis. eo  
quod male petitis. ut in concupiscenti-  
is uisus insumatis. Adulteri. nescitis  
quia amicitia huius mundi inimica est  
deo. Quicumque ergo uoluerit amicus  
esse huius seculi. inimicus dei constituetur.

**A**PUTATIS **FR. iiii.**  
quod inaniter scriptura dicat.  
ad inuidiam concupiscent  
spem qui inhabitat in uobis. Maiorem  
autem dat gratiam. Propter quod dicit.  
Deus superbis resistit. humilibus autem dat  
gratiam. Subditi ergo estote deo. resisti-  
te autem diabolo. & fugiet a uobis. Ap-  
propinquate autem deo. & appropinquabit

uobis. Emundate manus peccatores.  
& purificate corda. duplices animo.  
Miseri estote. & lugete. Risus uisus in luc-  
tum conuertat. & gaudium in merorem.  
Humiliamini in conspectu dei. & exalta-

**D**abit uos. **ii.**  
Nolite detrahere alterutrum  
fratres mei. Qui detrahit fratrem.  
aut qui iudicat fratrem. detrahit legem &  
iudicat legem. Si autem iudicat legem.  
non est factor legis sed iudex. Unus  
est enim legis lator & iudex. qui potest  
& liberare & perdere. Tu autem quis es.  
qui iudicas proximum. Ecce nunc qui  
dicitis. hodie aut in crastino uisus in  
illam ciuitatem. & faciemus ibi quidem  
annum. & mercabimur & uictum faci-  
emus. qui ignoratis quid sit in crastino.  
Que enim est uita uisus. Vapor est ad  
modicum patens. & deinceps extingui-  
bitur. Pro eo ut dicatis. si deus uoluerit  
& si uixerimus. faciemus hoc aut illud.

**N**unc exultatis in super-  
biis uisus. Omnis exultatio  
talis. maligna est. Scienti ergo  
bonum facere & non facienti. peccatum  
est illi. Agite nunc diuites. plorate  
ululantes in misericordiam. que aduenient  
uobis. Diuitie uisus putrefacte sunt.  
uestimenta uisus a tineis commesta sunt.  
aurum & argentum eruginauit. &  
erugo eorum in testimonium uobis. &  
manducabit carnes uisus sic ignis.

Thesaurizatis uobis uiam in nouissimis diebus; Ecce merces operatioꝝ qui messuerunt regiones uias. que fraudata eꝛ a uobis clamat. & clamor ipsorꝝ in aures dñi sabaoth introit. Spulati estis sup̄ terram. & in luxuriosis enutristis corda uꝛa. Indie occasione adduxistis. occidistis iustum. & non restitit uo-

bis. *lv. fr̄. v.*

**P**ATIENTES estote

fratres. usq; ad aduentum dñi. Ecce agricola expectat preciosum fructum terre. patienter ferens. donec accipiat temporaneū & serotinum. Patientes & uos estote. & confirmate corda uꝛa. quō aduentus dñi appropinquabit.

Nolite ingemiscere fratres in alterutro ut non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam astitit. Exemplum accipite fratres. mali exitus. & longanimitatis laboris & patientie prophetas. qui locuti sunt in nomine dñi. Ecce beatificam qui sustinuerunt.

**S**ufferentiam iob audistis. & finem dñi uidistis. quō misericors est dñs & miserator. Ante omnia autem fratres mei nolite iurare. neq; p̄ celum. neq; p̄ terram. neq; aliud quodcumq; iuramentum. Sit autē sermo uꝛ. est est. non non. ut non sub iudicio decidatis. Tristatur aliquis uꝛm. oret equo animo & psallat.

Infirmatur quis in uobis. inducat presbiteros ecclesie & orent sup̄ eum. unguentes eum oleo in nomine dñi. & oratio fidei saluabit infirmū. & alleuabit eum dñs. & si in peccatis sit. dimitten-

tur ei. *iii.*

**C**onfitemini alterutrum peccata uꝛa. & orate p̄ inuicem ut saluemini. Multum enim ualet. deprecatio iusti assidua. Helyas homo erat similis nobis passibilis. & oratione orauit ut non plueret sup̄ terram. & non pluit annos tres & menses sex. Et rursum orauit. & celum dedit pluuiā & terra dedit fructum suū. Fratres mei. si quis in uobis errauerit a ueritate & conuerterit quis eum. seire debet. quō qui conuerterit fecerit peccatorem a errore uie sue. saluabit animā eius a morte. & operit multitudinē peccatorum.

*fr̄. vi.* Incipit p̄ or eplā beati Petri apostoli. *lect. i.*  
**P**ETRUS APTS H̄V  
xpi. electus aduentus. disper-

sionis ponti galatie asie & bytanie. scdm̄ p̄sentiam dī patris. in sc̄ificacionem sp̄s. & inobedientiā & in aspersionem sanguinis ihu xpi. gratia uobis & pax multiplicet. Benedictus d̄s & pater dñi nꝛi ihu xpi. qui secundū magnā misericordiam suā. regenerauit nos in sp̄em uiuam. p̄ resurrectionem ihu xpi ex mortuis. in heredi-